

**INVESTEREN IN EEN
STEVIGE TOEKOMST**

LAAT NEDERLAND NIET ZAKKEN!

VERKIEZINGEN TWEEDE KAMER

29 OKTOBER 2025

SLAPPE BODEM
sterke samenwerking

BODEMDALING IN NEDERLAND

Bodemdaling is een sluipend proces en zo'n 9 miljoen Nederlanders hebben er mee te maken. Slappe veen- en kleibodems dalen door belasting en ontwatering. Het speelt zowel in landelijke veen- en kleigebieden als in bebouwde gebieden. De gevolgen van bodemdaling zijn groot voor landbouw, natuur, gebouwen, woningen, wegen, rioleringen en groenvoorzieningen. De schade varieert van verzakkingen van wegen en woningen tot verlies van landbouwgronden. Bovendien daalt de bodem op veel plaatsen sneller dan de zeespiegel stijgt. Dit maakt samenwerken aan oplossingen des te urgenter in onze al laaggelegen rivierdelta. Het is zaak om bodemdaling te beperken en daarmee ook de gevolgen voor bewoners en ondernemers.

Het bodemdalingsvraagstuk is de afgelopen jaren prominent op de kaart gezet. Het Rli-advies over funderingen, de kamerbrief Water en Bodem Sturend, het Klimaatakkoord en het Deltaprogramma; allemaal zeggen ze iets over bodemdaling en dat we niet langer kunnen afwentelen op de toekomstige generaties. De aanpak om bodemdaling tegen te gaan is een belangrijke basis onder andere opgaven die horen bij het bieden van voldoende veilige en gezonde woningen zowel bij nieuwbouw als bij de bestaande woningvoorraad, energiebewust bouwen en bij het duurzaamheid en klimaatbesteding inrichten van onze woon- en leefomgeving. Allemaal opgaven die van groot belang zijn voor de inwoners van Nederland, zowel in als buiten de stad.

WIE ZIJN WIJ?

Het Platform Slappe Bodem, een samenwerkingsverband van gemeenten, provincies en waterschappen, werkt aan een integrale aanpak waarin nationale, lokale en provinciale overheden, waterschappen, kennisinstellingen en het bedrijfsleven gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen en dragen op het gebied van bodemdaling. Onze portefeuillehouders per thema (zie bijgaande foto's) zijn graag bereid om ons standpunt nader toe te lichten. Zij zijn bereikbaar via het bij het onderwerp aangegeven mailadres of u kunt hen rechtstreeks benaderen. Voor algemene info kunt mailen naar info@slappebodem.nl of kijken op slappebodem.nl.

HET PLATFORM WERKT VOLGENS VIER THEMA'S:

Landelijk gebied

Het werken aan een nieuwe toekomst voor (het benutten van) het landelijk gebied bij het voorkomen en tegengaan van de gevolgen van bodemdaling.

Openbare ruimte & infrastructuur

Het betaalbaar houden van de openbare ruimte en de infrastructuur en verbeteren van de kwaliteit.

Nieuwbouw

Het ontwikkelen van bodemdalingsbestendige nieuwbouw in bestaande stedelijke gebieden en gebieden die bedoeld zijn voor toekomstige woningbouw of bedrijven.

Funderingen & historische gebouwen

Een integrale aanpak bij funderingsherstel van woningen en historische gebouwen.

BESTUURDERS:

Jesse Luijendijk
Almere
voorzitter

Klazien Hartog
Hollands Noorderkwartier
vicevoorzitter/
penningmeester

FUNDERINGEN/BESTAAND STEDELIJK GEBIED

In het bestaand stedelijk gebied zien we steeds meer problemen met funderingen van woningen. Dit uit zich vaak in optrekkend vocht, schimmel, onveilige woningen met verzakkingen en scheuren en leidt vaak tot fysieke en psychische gezondheidsproblemen. Volgens de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur hebben bewoners van 425.000 woningen de komende 10 jaar te maken met deze problematiek. Van deze woningen moet bij 25.000 al snel gehandeld worden om erger te voorkomen. Veel van deze bewoners hebben vaak niet voldoende middelen om dit op eigen kracht uit te voeren en wonen vaak in wijken en buurten die ook aan vernieuwing toe zijn. We zien dat herstel van funderingen (vaak ondiepe fundering) niet meer lukt en dat we daarmee op onderdelen de maakbaarheid van de oplossing voorbij zijn. Om verdere verpaupering en achteruitgang van de wijk of buurt te voorkomen is inzet en hulp van de rijksoverheid noodzakelijk. Bewoners, coöperaties en gemeenten hebben extra financiële middelen en wettelijke mogelijkheden nodig om dit funderingsprobleem aan te kunnen pakken.

Wij pleiten voor een langjarig commitment van het rijk en de inzet van middelen voor stedelijke vernieuwing waarbij bodemdaling en andere opgaven gezamenlijk kunnen worden opgepakt. We vragen u om actie te ondernemen om met de Nationale Aanpak Funderingsproblematiek te voorkomen dat de huidige funderingsproblematiek een funderingscrisis wordt.

PORTEFEUILLEHOUDERS

FUNDERINGEN & HISTORISCHE GEBOUWEN
funderingen@slappebodem.nl

Rik van der Linden
Dordrecht

Remco van Maurik
Wetterskip Fryslân

NIEUWBOUWGEBIEDEN

De bouw van nieuwe woningen moet onverminderd door gaan, om zo de groei van onze bevolking op te vangen. Met de toenemende bodemdaling wordt het steeds belangrijker om rekening te houden met het water en bodemsysteem. Nieuw woningbouwlocaties liggen vaak in bodemdalingsgevoelig gebied en vragen nieuwe oplossingen om te voorkomen dat de kosten voor onderhoud van woningen en openbare ruimte in de toekomst onbetaalbaar worden.

Wij pleiten daarom voor een landelijke normering van eisen voor in acht nemen van het water- en bodemsysteem en willen een stevige impuls naar het onderzoek naar bodemdalingsbestendig bouwen in de toekomst.

Daarvoor is kennis van onderzoek en geld nodig, waarbij de rijksoverheid het initiatief kan nemen en onderzoekspartijen kan stimuleren om te investeren.

PORTEFEUILLEHOUDERS

NIEUWBOUW
nieuwbouw@slappebodem.nl

Wessel Breunese
Zaanstad

Arne Weverling
Zuid-Holland

OPENBARE RUIMTE & INFRASTRUCTUUR

De kosten van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en (rijks)infrastructuur worden steeds hoger. Onderzoek door het Platform bij gemeenten laat zien dat gemeenten op slappe bodem 2x zoveel moeten besteden aan beheer en onderhoud ten opzichte van gemeenten zonder bodemdaling. Ook de kosten voor beheer en onderhoud van rijksinfrastructuur, zoals wegen, dijken en spoorwegen blijven stijgen.

Wij pleiten voor investeringen in onderzoek naar innovatieve oplossingen en de wettelijke verankering van de mogelijkheid om investeringen over een langere periode te mogen afschrijven.

Zo kunnen beheerders nu de juiste investeringen doen om in de toekomst minder hinder voor inwoners en bedrijven en hoge kosten voor beheer en onderhoud te voorkomen.

PORTEFEUILLEHOUDERS

OPENBARE RUIMTE & INFRASTRUCTUUR
or-infra@slappebodem.nl

Cor Habben Jansen
Schieland en de Krimpenerwaard

Judith Sargentini
Gouda

Roy Luca
Woerden

LANDELIJK GEBIED

Klimaatverandering speelt een grote rol bij de bodemdaling in het landelijk gebied. In de veengebieden daalt de bodem door verbranding van het veen. Met de toenemende droogte zien we dat in steeds meer kleigebieden de bodem daalt en de verzilting toeneemt. Bodemdaling heeft niet alleen effect op het landgebruik voor de voedselvoorziening, maar ook op de wegen, waterlopen en dijken in het buitengebied. De bodemdaling leidt ook hier tot verzakkingen van woningen en funderingsproblemen. Evenals in de stad zijn in deze gebieden oplossingen mogelijk die meerdere problemen tegelijk aanpakken.

Het rijk kan een grote rol in spelen door samen met de medeoverheden meer in te zetten op kavelruilen en landinrichtingen en te zorgen voor voldoende menskracht, kennis en geld voor de begeleiding en uitvoering. De inzet van een nationale groundbank, het onderzoeken en invoeren van nieuwe functies gekoppeld aan bodemdaling en het beter afstemmen van budgetten en subsidiemogelijkheden spelen hierbij een belangrijke rol.

PORTEFEUILLEHOUDERS

LANDELIJK GEBIED
landelijk@slappebodem.nl

Jan Vente
Lopik

Relus Breeuwisma
Alphen a/d Rijn

Gerrie Rozema
Heerenveen